

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ
ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ Δ/ΝΣΗ Π.Ε. & Δ.Ε.
ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ
Π.Ε.
7^{ης} ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Θεσσαλονίκη, 11-10-2012
Αριθ. πρωτ. 106

Προς:

Όλα τα σχολεία της 7^{ης}
Εκπαιδευτικής Περιφέρειας και 3^ο
Π.Π.Ευόσμου

Ταχ. Δ/ση : Χάλκης 8, Τ.Θ.:Δ.5019
Τ.Κ. 57001 Θεσ/νίκη
Πληροφορίες : Κόπτσης Αλέξανδρος
Τηλέφωνο : 2310 365079
Τηλεομοιότυπο : 2310 365072
Email ss-a-thmias@kmaked.pde.sch.gr

Κοιν.:

1. Περιφερειακή Δ/ση ΠΕ και ΔΕ Κεντρικής Μακεδονίας
2. Δ/ση ΠΕ Ανατ. Θεσσαλονίκης

ΘΕΜΑ «ΝΕΟ ΒΙΒΛΙΟ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗΣ – ΦΩΤΟΤΥΠΙΕΣ ΣΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ»

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Μετά από ερωτήσεις συναδέλφων σχετικά με το νέο βιβλίο Γραμματικής, καθώς και τα παρουσιαζόμενα φαινόμενα κατάχρησης χορήγησης φωτοτυπιών στα σχολεία, θα ήθελα να σας ενημερώσω σχετικά ότι:

Α. Όσον αφορά το νέο βιβλίο Γραμματικής

Λειτουργεί σε δύο επίπεδα:

- στο επίπεδο της περιγραφής των γλωσσικών φαινομένων με τη χρήση ορολογίας - μεταγλώσσας
- στο επίπεδο της χρήσης της γλώσσας ως επικοινωνιακό εργαλείο

Η νέα Γραμματική αποτελείται από 5 μέρη

1. Πραγματολογία (Χρήση της Γλώσσας για επικοινωνία)
2. Φωνολογία (Ομιλία και γραφή)
3. Κλιτική μορφολογία (Σχηματισμός λέξεων)
4. Σύνταξη (σύνθεση φράσεων και προτάσεων)
5. Παραγωγή-Μορφολογία (Σχέσεις λέξεων)

Τα κύρια χαρακτηριστικά της νέας Γραμματικής είναι:

- Βιβλίο αναφοράς (όχι εγχειρίδιο επεξεργασίας)
- Δύο επιπλέον επίπεδα περιγραφής της γλώσσας. (Πραγματολογία – Σύνταξη)
- Εκτεταμένη εικονογράφηση (λειτουργική)
- Δίνει προτεραιότητα στον προφορικό λόγο και στη λειτουργία και χρήση των γλωσσικών δομών και φαινομένων και όχι στην ορολογία τους
- Ορισμένα δύσκολα γλωσσικά φαινόμενα παρουσιάζονται σε απλουστευμένη μορφή (απαλοιφή)
- Ελευθερία στη σειρά των προτασιακών όρων
- Διατηρείται το τελικό «ν» στην αιτιατική του αρσενικού οριστικού και αορίστου άρθρου, π.χ. «Στον δρόμο συνάντησα έναν δάσκαλο», για να αποφεύγεται η σύγχυση με το ουδέτερο άρθρο.
- Αντί για τους όρους «Υποτακτική Ενεστώτα, Αορίστου και Παρακειμένου» χρησιμοποιούνται οι όροι «Εξακολουθητική, Συνοπτική και Συντελεσμένη Υποτακτική», αντίστοιχα.
- Λεκτικές πράξεις, κανόνες επικοινωνίας, κανόνες συνεργασίας, κειμενικά είδη

Να επισημανθεί ότι στα βιβλία Γλώσσας της Ε΄ και της Στ΄ Δημοτικού έχουν γίνει οι απαραίτητες προσαρμογές με σκοπό την εναρμόνιση με τη νέα Γραμματική.

Τέλος να ληφθεί υπόψη ότι η Γραμματική αποτελεί σημείο αναφοράς για μάθηση και ανάπτυξη γλωσσικών δεξιοτήτων **και όχι υλικό για αποστήθιση** και ασκήσεις κλίσεων ουσιαστικών, επιθέτων, ρημάτων.

Η χρήση του νέου βιβλίου Γραμματικής θα αποτελέσει θέμα ημερίδας στο άμεσο μέλλον.

B. Όσον αφορά τις φωτοτυπημένες ασκήσεις

Τα νέα βιβλία, όπως κατ' επανάληψη έχει τονιστεί, περιέχουν τέτοιο σημαντικό αριθμό και τέτοιας ποιότητας ασκήσεις που καθιστούν τη χορήγηση φωτοτυπιών στους μαθητές τις περισσότερες φορές ανεδαφική, καθόλου απαραίτητη και αδικαιολόγητη. Οι φωτοτυπημένες ασκήσεις καλό είναι να αποφεύγονται δεδομένου ότι ελάχιστα συμβάλλουν στην παροχή ποιοτικής εκπαίδευσης, στην εμβάθυνση και κριτική διερεύνηση των γνωστικών πληροφοριών και κατ' επέκταση στην ανάπτυξη κριτικής-δημιουργικής σκέψης που αποτελεί και το ζητούμενο της διδακτικής διαδικασίας.

Εάν όμως παρ' όλα αυτά ο εκπαιδευτικός κρίνει απαραίτητη τη χορήγηση **κάποιων** φωτοτυπημένων ασκήσεων, αυτές πρέπει να είναι **πολύ περιορισμένες** σε έκταση, να δίνονται σε **αραιά χρονικά διαστήματα** και όχι σε καθημερινή βάση. Να δίνονται σε περιπτώσεις που κρίνονται απαραίτητα αναγκαίες για την κατανόηση-εμπέδωση του αντίστοιχου φαινομένου από τους μαθητές και όταν το διαφορετικό μαθησιακό επίπεδο των μαθητών επιβάλλει διαφοροποιημένη διδασκαλία. Και τότε όμως πρέπει να τηρούνται **απαρέγκλιτα κάποιες απαραίτητες προϋποθέσεις**:

- Να είναι **καλά προετοιμασμένες**, ώστε να ανταποκρίνονται κάθε φορά στη διδακτική και μαθησιακή επιδίωξη, χωρίς να ωθούν σε αντιγραφές και απομνημονεύσεις.
- Να μην είναι αντιγραφές (από βιβλία)
- Να έχουν **ρεαλιστικούς και επιτεύξιμους στόχους**, για να μην προκαλούν άγχος στο μαθητή.
- Να επιλύονται από **τον ίδιο το μαθητή**, χωρίς να απαιτείται βοήθεια .
- Να δίνονται **με πολύ φειδώ και να αποφεύγεται να δίνονται ως κατ' οίκον εργασίες**.
- Να ετοιμάζονται από τον εκπαιδευτικό με τέτοιο τρόπο ώστε να ανταποκρίνονται σε κάθε μαθητή (**διαφοροποίηση και εξατομίκευση**) από άποψη δυσκολίας και διάρκειας ή/και να είναι διαβαθμισμένης δυσκολίας.
- Να υπάρχει **χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης** , με σεβασμό στον ελεύθερο χρόνο του μαθητή.

- Να δίνονται **διευκρινίσεις και σαφείς οδηγίες** στους μαθητές για την εκτέλεσή τους, να είναι σύντομες και να **ελέγχονται-διορθώνονται πάντα από τον εκπαιδευτικό**.
- Να συμβάλλουν στην άσκηση των αναγκαίων δεξιοτήτων.
Συνιστάται να καθιερωθεί τετράδιο εργασιών ή ντοσιέ, το οποίο θα αποτελεί πηγή ανατροφοδότησης

Παρακαλούνται όλοι οι εκπαιδευτικοί να λάβουν γνώση ενυπόγραφα

Ο Σχολικός Σύμβουλος

Αλέξανδρος Κόπτης